

Komunikat prasowy

ECA/14/30

Do natychmiastowej publikacji
Luksemburg, dnia 2 lipca 2014 r.

W opinii kontrolerów UE europejski nadzór bankowy nabiera odpowiedniego kształtu

W sprawozdaniu opublikowanym dziś przez Europejski Trybunał Obrachunkowy stwierdzono, że dokonana przez Komisję reforma prawodawstwa dotyczącego sektora bankowego, jak również utworzenie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego stanowiły istotne pierwsze kroki w odpowiedzi na kryzys finansowy. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego opracował – w ramach dostępnych zasobów i ograniczonych uprawnień – pierwsze elementy nowego systemu regulacyjnego i nadzorczego na potrzeby sektora bankowego. Stwierdzono jednak uchybienia dotyczące nadzoru nad transgraniczną działalnością bankową, oceny odporności banków w UE oraz działań na rzecz lepszej ochrony konsumentów.

– Kryzys finansowy uderzył w cały sektor bankowy UE, powodując trudności gospodarcze i zadłużenie państw, a UE podjęła działania w celu ustabilizowania sytuacji – stwierdził **Milan Martin Cvikl, członek Trybunału odpowiedzialny za sprawozdanie**. – Europejski Urząd Nadzoru Bankowego nie ma jednak wystarczających uprawnień, by podejmować lub egzekwować decyzje w sprawie konwergencji praktyk nadzorczych i nie dysponował pełnym mandatem ani wystarczającą liczbą pracowników, by przeprowadzić testy warunków skrajnych w 2011 r. Dzięki porozumieniu w sprawie jednolitego mechanizmu nadzorczego i innym elementom unii bankowej podejmowane są obecnie kolejne istotne działania.

W odpowiedzi na kryzys finansowy i gospodarczy podjęto działania w celu odbudowy zaufania do instytucji finansowych, a następnie przystąpiono do reform regulacyjno-nadzorczych. Trybunał dokonał przeglądu tych działań ze szczególnym uwzględnieniem okresu pomiędzy rokiem 2011 a początkiem roku 2013. Trybunał stwierdził, że w odpowiedzi na kryzys finansowy Komisja i Europejski Urząd Nadzoru Bankowego przygotowały szeroko zakrojony program prac prawodawczych. Czas na konsultacje z zainteresowanymi stronami był jednak ograniczony i nie dokonano międzysektorowej oceny skutków.

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego podjął się roli podmiotu usprawniającego i koordynującego prace krajowych organów nadzoru, przyczyniając się tym samym do lepszego nadzoru transgranicznego nad bankami. Jednakże nadzór nad bieżącą działalnością banków sprawowany był przez krajowe organy nadzoru, a Europejski Urząd Nadzoru Bankowego nie miał bezpośredniego kontaktu z instytucjami finansowymi. Konwergencja praktyk nadzorczych za pośrednictwem kolegiów organów nadzoru miała jedynie ograniczony wymiar. Kolegia poświęcały zbyt wiele czasu na dyskusje proceduralne zamiast skupić się na kwestiach dotyczących ryzyka. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego nie ma wystarczających uprawnień, by podejmować lub egzekwować decyzje w sprawie konwergencji praktyk nadzorczych i rozwiązywać spory pomiędzy krajowymi organami nadzoru.

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego nie dysponował pełnym mandatem ani wystarczającą liczbą pracowników, by przeprowadzić testy warunków skrajnych w 2011 r. Ponadto testom tym nie towarzyszyły finansowe mechanizmy zabezpieczające na poziomie UE. Choć za sprawą testów warunków skrajnych rozpoczął się proces dokapitalizowania dużej liczby banków, na jaw wyszły jednocześnie ograniczenia tego typu testów w sytuacji, gdy nie towarzyszy im ocena jakości portfela aktywów.

Kontrolerzy UE przedstawili szereg zaleceń mających zwiększyć skuteczność kolegiów organów nadzoru i wiarygodność testów warunków skrajnych oraz zapewnić dobrze funkcjonującą unię bankową oraz skuteczną nadzór nad systemem bankowym.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie: www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luksemburg

Tel.: (+352) 4398 45410 Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: EUAuditorsECA www.eca.europa.eu

Informacje dla redaktorów:

Sprawozdania specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego publikowane są przez cały rok i przedstawiają wyniki kontroli wybranych obszarów działalności UE lub kwestii związanych z zarządzaniem.

W sprawozdaniu specjalnym nr 5/2014 pt. „**Kształtowanie się europejskiego nadzoru bankowego – Europejski Urząd Nadzoru Bankowego w zmieniających się warunkach**” oceniono, czy Komisja i Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) w zadowalający sposób wykonały swoje zadania w zakresie ustanowienia nowych mechanizmów na potrzeby regulacji sektora bankowego i nadzoru nad nim. Zbadano także skuteczność funkcjonowania tych nowych mechanizmów.

Trybunał stwierdził, że w odpowiedzi na kryzys finansowy Komisja i EUNB przygotowały szeroko zakrojony program prac prawodawczych. Ogólnie rzecz biorąc, Komisja opracowywała projekty aktów prawnych dotyczących sektora bankowego w terminie. Rygorystyczne terminy wynikające z globalnych porozumień w ramach G-20 i Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego, jak również opóźnienia w negocjacjach politycznych sprawiły jednak, że czas na przedstawienie uwag przez wszystkie zainteresowane strony w ramach konsultacji publicznych był ograniczony. Ponadto spowodowało to, że EUNB miał niewiele czasu na opracowanie projektów standardów technicznych i nie miał możliwości systematycznego wyrażania opinii na temat uprawnień i terminów w ramach procesu legislacyjnego. Choć w ostatnich latach sporządzono wiele wniosków legislacyjnych (a prace nad kolejnymi trwają), nie dokonano międzysektorowej oceny skutków całego pakietu legislacyjnego.

EUNB przyczynia się do lepszego nadzoru transgranicznego nad bankami, pełniąc rolę podmiotu usprawniającego i koordynującego prace krajowych organów nadzoru. Jego rola w zakresie wykonywania zadań dotyczących nadzoru bankowego była jednak pod wieloma względami ograniczona. Nadzór nad bieżącą działalnością banków w dalszym ciągu leży bowiem w gestii krajowych organów nadzoru, a EUNB nie sprawuje bezpośredniego nadzoru nad instytucjami finansowymi. Konwergencja praktyk nadzorczych za pośrednictwem kolegów organów nadzoru ma jedynie ograniczony wymiar. Kolegia poświęcają zbyt wiele czasu na dyskusje proceduralne zamiast skupić się na kwestiach dotyczących ryzyka.

EUNB nie ma wystarczających uprawnień, by podejmować lub egzekwować decyzje w sprawie konwergencji praktyk nadzorczych i rozwiązywać spory pomiędzy krajowymi organami nadzoru. Choć Urząd poczynił już znaczne starania w tej dziedzinie, jego uprawnienia jako mediatora są ograniczone. EUNB miał za zadanie ułatwić i koordynować test warunków skrajnych w 2011 r., ale nie dysponował odpowiednimi zasobami ludzkimi ani uprawnieniami koniecznymi do zapewnienia wiarygodności wyników tego testu. Ponadto testowi nie towarzyszyły finansowe mechanizmy zabezpieczające na poziomie UE. Choć za sprawą testu warunków skrajnych z 2011 r. rozpoczął się proces dokapitalizowania dużej liczby banków, na jaw wyszły jednocześnie ograniczenia tego typu testów w sytuacji, gdy nie towarzyszy im ocena jakości portfela aktywów.

Od jesieni 2014 r. Europejski Bank Centralny (EBC) będzie sprawował nadzór nad sektorem bankowym we wszystkich państwach strefy euro oraz innych państwach członkowskich UE, które wyrażą tym zainteresowanie. Jednolity mechanizm nadzorczy (SSM) będzie się opierał na współpracy między EBC a krajowymi organami nadzoru, przy czym EBC będzie odpowiadał za ogólne funkcjonowanie mechanizmu. W ramach swoich kompetencji regulacyjnych EUNB jest uprawniony do opracowywania standardów technicznych i mógłby on w dalszym ciągu działać w tym obszarze, korzystając ze swej wiedzy fachowej. Rodzą się jednak wątpliwości co do jego przyszłych kompetencji w zakresie nadzoru nad bankami. Rola EUNB ogranicza się bowiem do koordynacji i usprawniania pracy krajowych organów nadzoru, a ponadto nie jest on uprawniony do narzucania decyzji organom krajowym. Wiąże się z tym ryzyko, że zadania i obowiązki EUNB i EBC nie będą w pełni jasne i że będą się nakładać.

Zdaniem Trybunału skuteczny ogólnounijny nadzór bankowy wymaga jasnego podziału ról i zakresu odpowiedzialności pomiędzy EUNB, EBC i krajowymi organami nadzoru – zarówno tymi, które uczestniczą w mechanizmie SSM, jak i tymi, które w nim nie uczestniczą. Aby uniknąć ryzyka nakładania się zadań oraz niejasności co do kompetencji poszczególnych organów w niektórych obszarach, Trybunał zaleca, by kwestie te doprecyzowano w przepisach lub w protokołach ustaleń. Trybunał zaleca również, by ustanowić procedury umożliwiające ścisłą i regularną współpracę oraz wymianę informacji pomiędzy tymi organami, ze zwróceniem szczególnej uwagi na okres przejściowy do momentu pełnego wdrożenia mechanizmu SSM.

Krótki film prezentujący wywiad z członkiem Trybunału odpowiedzialnym za sprawozdanie dostępny jest na stronie:
<https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA>.

Kontakt:

Pan Aidas Palubinskas

Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410 Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

E-mail: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA Youtube: [EUAuditorsECA](https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA) www.eca.europa.eu